

Kommunala pensionärsrådet (KPR)

Datum	2022-09-22
Tid	Kl. 09.30 – 12.00
Plats	Ordenssalen, Tornhuset
Justering av protokoll	Justerare är ordförande Niklas Säwén och Stefan Aronson.

Närvarande

Kjell Olofsson (<i>vice ordförande</i>)	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Aagoth Lögdahl	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Stefan Aronson	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Staffan Sollén	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Ann Norberg	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Berit Andersson	RPG, Riksförbundet Pensionärs Gemenskap
Eva Wikman	RPG, Riksförbundet Pensionärs Gemenskap
Maud Selinder	SKPF, Svenska kommunalpengionärers Riksförbund
Niklas Säwén (<i>ordförande</i>)	(S) kommunstyrelsen
Niklas Evaldsson	(V) kommunstyrelsen
Ina Lindström Skandevall	(L) kommunstyrelsen
Åsa Ulander	(S) kommunstyrelsen
Mikael Westin	(S) kommunstyrelsen
Caroline Grafström	kommunsekreterare

Inbjudna

Catrine Hovanta	teknisk specialist utemiljö, Drakfastigheter
Johan Lindstammer	kommunikatör, stadsbyggnadskontoret
Susanne Klockar	tf. bygglovschef, stadsbyggnadskontoret
Jolanta Sörebäck	verksamhetschef, vård- och omsorgsförvaltningen
Glenn Viklund	projektägare, Drakfastigheter
Maria Lundin Stenström	samordnande aktivitetshandledare, vård- och omsorgsförvaltningen

1 Mötets öppnande

Ordförande Niklas Säwén öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

2 Val av justerare

Att utöver ordföranden justera protokollet väljs Stefan Aronson.

3 Dagordning

Dagordningen godkänns med justeringen att tre övriga frågor läggs till angående valet 2022, inbjudan till konferens och motionsgruppen.

4 Föregående protokoll

Läggs med godkännande till handlingarna.

5 Utemiljö på äldreboenden

Catrine Hovanta, teknisk specialist utemiljö på Drakfastigheter presenterar sig själv och berättar att hon arbetar strategiskt med följande frågor: gröna ytor vid kommunens fastigheter, skyfallsrisker, dagvatten och biologisk mångfald.

Catrine berättar lite om Drakfastigheters uppdrag och organisation. Drakfastigheter tillhör kommunstyrelsekontoret och har två avdelningar med ca 230 medarbetare. Catrine arbetar i avdelningen ”Förvaltning och projekt” som har det övergripande ansvaret för de fastigheter som Drakfastigheter förvaltar och som utför olika åtgärder och anpassningar av dessa.

Inom uppdraget ”Ett tryggare och trivsammare Sundsvall” gjordes en översyn av kommunala fastigheter utanför centrala Sundsvall tillsammans med stadsbyggnadskontoret. Då tittade man närmare på bland annat Attmarhem, Skottsundsbacken, Tunastrand och Knutsgården. Resultatet av översynen resulterade i att det bl a byggdes ett seniorgym med bord och stolar på Tunastrand och uteplatser förbättrades på t ex. Knutsgården.

Catrine berättar vidare om den förstudie gällande översyn av utemiljöer i anslutning till kommunens äldreboenden som hon arbetat med. I studien delades utemiljöerna in i olika zoner som entré- och angöringszon, privata zonen, den nära zonen och allmän utemiljö. Fokus låg på att det ska vara lätt ta sig ut i utemiljön och att förflytta sig när man kommer ut. Det är viktigt att få vara självständig. Hon konstaterade i arbetet att det inte alltid är lätt att ta sig ut ur boendet till utemiljön på grund av olika brister och att det ser olika ut på boendena beroende på om det är en- eller flervåningshus, nybyggnationer eller äldre boenden.

Projektet föreslog ett antal åtgärder och förändringar i utemiljöerna anpassade för äldre med såväl demenssjukdom, somatisk sjukdom som åldersrelaterade svårigheter. Det gjordes även en prioriteringsplan utifrån inventeringen som presenterade i slutet av 2019. Efter detta började arbetet med P300, som innebar att man skulle sänka kostnaderna med stora summor inom flera verksamheter, så det uppdraget pausades

Ordförande Niklas förtydligar att vissa av äldreboendena som var med i förstudien inte längre finns kvar och att det utöver sparkrav blev en pandemin som gjorde att inga åtgärder kunde genomföras på äldreboendena.

Catrine tar också upp det löpande dagliga arbetet i utemiljöerna kring boenden. På Drakfastigheter är man medveten om att det finns missnöje kopplat till att det görs felanmälningar om utemiljön men att ingen sedan kommer och åtgärdar felen. Buskar måste t ex bytas ut när de blir gamla och inte längre är fina. Denna typ av löpande skötsel är tyvärr inte gjord och det visar på hur viktigt det är med ett fungerande samspel mellan utförare och beställare. Det kommer därför göras en inventering av underhållsbehovet inför kommande budget. Drakfastigheter undersöker även vad det skulle kosta att sköta utemiljöerna i egen regi. Bland annat planeras en träff med Gävle kommun för att diskutera kostnader samt för- och nackdelar med egen drift.

Fråga ställs om hur mycket det skulle kosta om kommunen själva sköter utemiljöerna. *Catrine svarar* att det ännu inte finns någon sådan kalkyl framtagen men att man har börjat att ta fram uppgifter på vad det kostar nu utifrån ramavtalet med extern aktör. Man måste dock tänka på att det finns många olika delar som bör utredas utöver själva ekonomin.

6 Stadsvision Sundsvall

Kommunikatör **Johan Lindstammer**, berättar om Stadsvision Sundsvall 2007-2037 som visar hur politiker, sundsvallsbor och näringsliv vill att Sundsvall ska utvecklas. Den ger stadsplaneringen en röd tråd - ett sammanhang. Visionen ligger också till grund för all pågående planering och för pågående och framtida byggprojekt i centrala Sundsvall. Visionen antogs 2007 och uppdaterades 2016. Stadsbyggnadskontoret driver arbetet operativt.

Stadsvisionen omfattar centrala Sundsvall, d v s Stenstan, Väst på stan med universitetet, inre hamnen, Norra- och södra kajen och området längs Selångersån. I stadsvisionen formuleras tio uppdrag som beskriver hur visionen blir till verklighet och som ska resultera i konkreta åtgärder som stadsbyggnadskontoret genomför.

Vad har hänt sedan 2007? Fram till 2014 hände inte så mycket. Himlabadet byggdes och Sundsvallsbron invigdes. Sedan dess har det däremot byggts mycket, bland annat bostäder på Norra Kajen och Inre hamnen, nytt campusområde och Science park, simhall vid Himlabadet och stort hotell vid ån. Fler exempel på byggprojekt kopplat till stadsvisionen:

Parker och mötesplatser: Upprustning Selångersån med nya ytor att röra sig på för möten mellan människor, bl a skatepark och basketplan. Upprustning av Hedbergska parken, hamnen och Olof Palmes torg som fick större utrymmen för uteserveringar. Nytt teaterkvarter.

Kommunikationer: Nytt Resecentrum. Upprustning Västra station. Hållplats stenstan invigs kring årsskiftet vilket kommer leda till mer rörelse i området och ökad trygghet.

Vägar, gång- och cykelvägar: Ny storbro över Selångersån. Parkeringshus Stuvaren ger större möjlighet att parkera bilen under längre tid. Ny stadsgata (gamla E4:an) har gjort det lättare att binda ihop staden med vattnet.

Vad händer just nu? Norra kajen fortsätter växa. Området i Alliero utökas med tre kvarter med både bostadsrätter och hyresrätter. Rosenborgskajen utvecklas. För att kunna öka från 5000 till 17000 invånare behöver centrala innerstaden växa och förtätas men det är givetvis även viktigt att bebyggelsen växer utanför centrala Sundsvall. Pandemin, och ökad E-handel har förändrat hur staden används.

Många projekt är genomförda i stadsvisionen. Snart ska en ny Översiktsplan antas och nya lagar träder i kraft som gör att man behöver ställa sig frågan om stadsvisionen är fortsatt relevant. Därför har stadsbyggnadskontoret fått i uppdrag att utvärdera stadsvisionen och analysera framtida behov som styrdokument.

Fråga ställs om norra berget och södra berget ingår i stadsvisionen. *Johan svarar* att det bara är den mest centrala delen av staden som ingår.

Fråga ställs om varför det inte kommer byggas väntrum vid hållplats Sundsvall. *Johan svarar* att undersökningar visar på att väntrum inte upplevs som trygga. Den vänthall som finns nu används inte av så många.

Fråga ställs om anledningen till de höga priserna för nybyggda bostäder. *Johan svarar* att det är privata aktörer som bestämmer priser och hyror. Marknaden bestämmer alltså prisnivån bl a utifrån efterfrågan och lokal prisnivå på bostäder.

7 Information om området Västra Haga

Tillförordnad bygglovschef **Susanne Klockar** återkopplar till rådet om vad som hänt gällande "Västra Haga" efter att planprogram tagits fram. Hon förtydligar också att området "Västra Haga" inte finns som fysiskt område utan benämns så som arbetsnamn.

Regionen är stor fastighetsägare i området och i gällande detaljplan får man bebygga fastigheten för "allmänt ändamål". Då regionen inte planerar att bygga ut sjukhuset vill man istället undersöka om marken kan användas till något annat. Därför har de lämnat in en begäran om planbesked för att pröva om det kan byggas bostäder på området. Även kommunen äger mark i anslutning till fastigheten och inom området finns ett välanvänt rekreativsområde, "Ryggisspåret". Önskan att bebygga området står i konflikt med användningen av grönområdet.

I och med att en ny översiktsplan (ÖP) skulle tas fram bedömdes det lämpligare att låta områdets planprogram vara översiktligt och fungera som ett inspel till ÖP-processen, snarare än att direkt gå vidare till en detaljplanprocess. Stadsbyggnadsnämnden fattade därför beslut i mars 2022 om att godkänna planprogrammet och att området skulle hanteras och processas i ÖP:n som kommunstyrelsekontoret ansvarar för. Beslut om ny översiktsplan planeras tas av kommunfullmäktige i november. En eller flera detaljplanprocesser kan eventuellt starta efter att den nya ÖP:n antagits. Regionen har därför ännu inte fått besked angående deras begäran om planbesked.

Vid samrådet för planprogrammet framkom många synpunkter om granskningshandlingen, bland annat från Länsstyrelsen, Trafikverket och privatpersoner. Susanne menar att det i processen är viktigt att väga allmänna och enskilda intressen mot varandra. När det gäller "Ryggisspåret" kan ungefär en sjundedel av detta dras om för att låta spåret vara ca 2 km långt, samtidigt som hänsyn tas till fastighetsägarens vilja att använda området på annat sätt. Gränser är redan satta för naturreservatet. Planprogrammet lämnade ett sammanvägt förslag där stadsutvecklingen koncentreras kring Lasarettsvägen och mot Gaffelbyvägen och området väster om sjukhuset, viktiga grönstråk bevaras och utvecklas mot Baldershov, kring Lindgården och mot Granloholm.

8 Vård- och omsorgsförvaltningen informerar

Projektägare **Glenn Viklund** och verksamhetschef **Jolanta Sörebäck** inleder med att berätta om utbyggnaden av Solhaga äldreboende. Solhaga har sedan tidigare fyra huskroppar med tillhörande grönytor och promenadstråk. Den nya byggnadskroppen ansluter direkt till nuvarande hus och har 5 våningar med 22 lägenheter per plan (20 lägenheter på vån 5). Totalt blir det 108 lägenheter. I bottenvåningen blir det en förbindelsegång mot gamla Solhaga och där ligger även besöksentrén. Varje lägenhet har klädskåp, garderob och linneskåp, kylskåp, mikro, diskho och sängplats med skenor för lift. I badrummet finns tvättmaskin och torktumlare. Demensenheter kommer vara i nedre delen av husen. I bottenvåningen finns också passager till utemiljön.

Tidplan: Slutbesiktning ska ske i juni 2024. Innan inflyttning kan ske behöver verksamheten planeras, chefer rekryteras och inventarier införskaffas. Ca 35 medarbetare ska anställas inkl. arbets- och fysioterapeuter. Inflyttning kan ske under hösten 2024.

Jolanta berättar vidare att man inte kommit så långt i planeringen av utbyggnaden av äldreboendet Alnösol. Hon återkommer till rådet om detta när det finns mer att berätta.

Fråga ställs om det blir någon ombyggnation av Matfors servicehus. *Jolanta svarar* att man ser över verksamheten där och ev. ombyggnationer beror på hur verksamheten utformas framöver.

Samordnande aktivitetshandledare **Maria Lundin Stenström**, presenterar sig själv utifrån att hon tillträtt sin tjänst som samordnande aktivitetshandledare i augusti. Hennes uppdrag är att skapa en långsiktig plan för utbud och arbetssätt kopplat till aktiviteter och socialt innehåll på äldreboenden. Det innebär bl a att stötta lokala aktivitetsombud och att inspirera och motivera till att få in ett socialt innehåll i den dagliga omsorgen. Hon samordnar och arbetar för att öka antalet volontärer på äldreboenden. Uppdraget gäller alltså för äldreboenden och inte servicehusen. De sociala aktiviteterna vid dessa boenden står Träffpunkterna för.

Maria berättar vidare om volontärverksamhet inom äldreboenden. Många äldre har inga anhöriga och volontärer kan fylla en mycket viktig funktion för dessa personer. Besöken kan göra skillnad och sätta färg på tillvaron. Volontärer ersätter inte personal utan insatserna är ett komplement till den omsorg som personalen på boendet ger.

Förvaltningen har skapat ett s.k. digitalt ”samarbetsrum” som de som anmäler intresse för volontärskap blir inbjudna till. Där finns viktig information kopplat till uppdragen, kontaktuppgifter till chefer och karta som visar var äldreboendena ligger. Varje boende har beskrivit vilka typer av aktiviteter och vilken omfattning av volontärsatser de ser behov av. En del uppdrag är engångsinsatser, andra sker regelbundet varje vecka. Den enskilda personen bestämmer själv hur mycket man kan och vill ställa upp som volontär. Möten bokas sedan för att gå igenom IOP-avtalet. Äldreboendechef är kontaktperson mot föreningar och enskilda volontärer.

Det är bara medlemmar i pensionärsföreningar som kan fungera som volontärer inom Sundsvalls kommun. Två föreningar har skrivit ett s.k. IOP-avtal: SPF Freja och PRO Indal. Den första volontären är en dam som besöker Solhaga. När man anmält intresse för att bli volontär, så får man en introduktion av sin pensionärsförening. Man skriver även under en överenskommelse om vad uppdraget innebär. Den underskrivna överenskommelsen fungerar även som sekretessförbindelse och intyg på att man genomgått introduktion genom en förening. Uppföljning sker två gånger per år med de som tecknat avtal och det är två månaders uppsägningstid av själva IOP-avtalet.

Maria kommer gärna ut på medlemsmöten och informerar om volontärverksamheten.

Fråga ställs om varför kommunen har valt just IOP-avtal. *Maria svarar* att jurist och upphandlingsenheten har kommit fram till att den avtalsformen lämpar sig bäst för den här typen av samverkan. Det finns möjlighet till högre föreningsbidrag om man har slutit en överenskommelse via IOP.

Fråga ställs angående negativa erfarenheter vid flertalet äldreboendebesök då blöjor funnits kvar synliga inne på rummen. *Jolanta svarar* att det naturligtvis inte ska vara så. Hon rekommenderar att man tar kontakt med enhetschefen på boendet där detta har inträffat. På kommunens hemsida kan man också lämna synpunkter och klagomål.

9 Övriga frågor

Valet 2022

Synpunkter har kommit om att det inte funnits möjlighet till omröstningstillfällen på äldreboenden. Ordförande Niklas meddelar att valnämndens kansli ska bjudas in till KPR-mötet i november för att bland annat berätta hur man har arbetat med valdeltagandet bland äldre.

Konferens om Nära vård

Ordförande Niklas informerar om att det kommer arrangeras en konferens om Nära vård i Sundsvall den 26 oktober, kl 9-15.30. Inbjudan har gått ut till KPR samt pensionärsorganisationerna. Han uppmanar ledamöterna att anmäla sig.

Motionsgruppen

Eftersom Lasse Brandhammar har slutat i KPR behöver nu rådet välja en ny pensionärsrepresentant till motionsgruppen. Då inget namnförslag lämnas vid sammanträdet

föreslår ordförande Niklas att ledamöterna hör av sig till Kjell Olofsson och Caroline Grafström med namnförslag och att frågan tas upp igen vid nästa KPR-möte.

Nästa KPR-sammanträde:

Datum: Torsdagen den 24 november 2022

Tid: Kl. 09.00

Plats: Kommunhuset, kommunstyrelsesalen

Justeras:

Niklas Säwén (S)
Ordförande

Stefan Aronson
Justerare

Caroline Grafström
Sekreterare